

Hist.
249.

4.0

Hist. 40 249

Hist, ~~249.4.0~~

Histor.
249.

E 4.

f. 16 Perg.
2. cap.
I

v. in Franc. Petrarcae Opp. in fine edit. Basil. 1496. fol. et in eisdem
Tom. 1. p. 516. ibid. 1581. fol.
Rec. Germ. Script. cur. Haurio. t. 2. 1717.

LIBER. AVGVSTALIS

OPTAS clarissime marchio heroicis cultor Virtutū posse
faciliter & cito internoscere bona & mala principū Roma
noꝝ Vt utriūq. sine notato cautior fias emeriti inspecule ex
ploꝝ parebo libens & calculatis morē rem magnā breui ratio
ne Sumabo.

QVIA non modicū offert moditatis ad cognitionē rerū
gestarū presertim postq. uenit tēpus gratie quo rex u
niuersi & urbe & orbem totū adunam uoluit redigi monarchi
am. Nosce aīos quibz qsq. principū imperauit nō pmodum nar
rantis s; potius numeratis singulos tēpora breuiter ymo tras
currētur per singam lucido cū sermone. Est aut. utilr presci
endū qd omēs hystoriarū scriptores catholici siue ī obsequi
um fidei siue ob aliam causam sicut OROSIVS in ornesta mū
di & alij plures incipiūt de scriptiones a Caesare aug. quia
sub eo xpo nasci dignatus est Aquo incepit primitiua ecclia
uel quia diutius impauit & salubrius Rem. p. gubernauit.
Vnde uidentur uelle q. Gaius Cesar fuerit potius quidā pre
cursor Imperij sicut batista fuit precursor dñi. OMNES
ero gentiles hystorici incipiūt a Iulio Cesare sicut suetoni
& alij multi quos sequi itendo. Sina nō aliud q. uirtutē tra
dere posteris curauerūt.

P RIMVS. Igitur qui romanū arripuit imperiū fuit

Julius Cesar Lucij filius Valentissim⁹ oium principu qui in
uigore animi no hnt pare nec ante se nec post se. Hic uixit
Anis. lvi. Imperauit aut post fine belloz suoz tribz Annis
& vii. mensibz. Interfectus in medio sen⁹ xxiiij uulneribz:-

CESAR AVG. dict⁹ optauianus amitiuitate pro nepos cesari
& fil adoptiuus successit illi in Imperio hic fuit feli
cissimus oimiu prioz & pesterioz. Nam alta prouide
tia sua Imperauit prudenter & laudabiliter tot Anis quot
Cesar uixerat. lvi. de quibz regnauit xij cu Antonio & lepi
do trium uir. Reliquu teporis solus cu magna pace & traq
litate orbis. Claufo teplo Jani & uixit Annis lxxvi. minus
xxxv. diebz mortuus e apud nola ciuitate capaneaz.:-

TIBERIVS priuignus Augusti exliuia adoptam⁹ ab eo
mores fuit imperij. Hic ut ait plinius fuit tristis
simus hoium senex fedissim⁹ omi turpitudine luxuriar⁹ &
ebrietatu fuit tm extremius Victor in Iuuentute de quo dicit
OROSIVS. Quod exmansuetissimo principe couersus est i⁹se
simā bestia cu no impetasset inseratu & xps pro deo lacerat⁹
Mortuus est graui morbo uel ueneno. Vixit Anis lxxvi. im
perauit xxiiij.:-

CALPURNIVS gallicola pro nepos Tiberij natus exgermanio & fi
lio drusi qui fuerat frater ipius. Tiberij. Hic fuit uice
nis pessimus oium excepto Nerone omni scele gaminat⁹
Qui uixit An. xxviiij. Imperauit. An. iij. mensibz. iij. debus
viiij. Interfectus couuratione suoz xxx. vlncribz. & turpi
ter tatatus.:-

2
CLAUDIVS nepos Tiberij natus ex druso patruus. Gai
Callicule indifferens fuit & uariis multū qui a prima
etate fuit multū infirmus vilis & tristis. unde cū debuit sic
cedere. T. in Imperio. Caus fuit sibi prelat. fuit tam satis
utilis sibi fortunatus i Vxoribz de quaz Vna Massalina scri
bit Cornelius tacitus & Iuuenalis dicit. Et lassata q. nūc nō
dum satiata recessit. ALTERA uero Agrippina mater Neronis
ipm claudiū venenauit in fungis Claudius uixit Annis. lxxiij
Impauit xiiij.:-

NERO degente domiciani. Pruiignus claudij & gener ei
adoptatus ab eo fraude agrippine. Hic fuit iniquissim
omni hostis humani gnis ideo Iudicatus Hostis a Senatu
in terfecisse pugione quarto miliario longe ab Vrbe cum
imperasset Anis Paulo minus xiiij. Vixit Anis xxxij. & fami
lia Cesarz in Nerone defecit.:-

GALBA Senex de nobili stirpe sulpicioz saptimus post
Neronē vir uirtuosus gmisit se totū regē dum Vit
ellianus seruus. Vnde omibz odiosus occisus est i fore
publicibz obnoxius cū impasset mēibz. vi. Vixit aut. lxxiij.:-

OCTHO. Ottavius impator fui nobilis homo natus ex
quite. R. nō poterat eē bonus nec carus bonis qa
fuerat familiarissimus. Neroni fuit tam militibus dilecti
simus quietus a Vitellio se occidit pugione cū Imperasset
Nonagintaquinq diebz Ano etatis LViiij.:-

VITELLIVS nobili de gente Vitellioz vir profunde
gule & cūdelis. qui a pueritia fuit educat i ter omia

ludibria & tormēta. Regnavit mēibz viij. Vixit Anis. lviij. ET
NOTA q. Orosius Ottōne & vitelliū abiecit de nūero p̄cipū. :-
VESPASIANVS Nobili de gente flauia successit decimus
in Imperio Vitellio cū esset dux belli Judacij pro Nerone.
Hic fuit sapiens senex & utilis. R. P. qui Vixit Anis. lxxviij.
Mensibz. iij. diebz viij. Impauit Anis. x. mēibz viij diebz. x. mor-
tuū est ex fluxu ventris. :-

TITVS. Vespasianū. f. clarissim' omi uirtute gloriosissimū
triumphū duxit de Judeis simul cū patre ambo simul
imperauerūt vt dicit PLINVS. optimus testis / qui scribit de
Vespasiano / & hic amore tenuit ominū impiū. Solū Anis doz
mensibz duobz diebz uiginti. Vixit Anis. xli. & mortuū est febre
cū magno planta omniū. :-

DOMICIANVS. f. Vespasianij frater Titi hostis uirtutū
patris & furatris crudelis sanguinarius p̄secutor mus-
charū xpianorū et Judeorū. Qui Vixit anis xlv Impauit. xv.
occisus fuit assis in camera. :-

NERVA Senex satis nobilis honestus & modestus gra-
uius domiciano factus est Impator. opa occisorū eius
qui adeptant Traianū infiliū pp egregiā uirtutē Vixit. Anis
lxxij. Impauit Ano vno & mortuus est morte nali. :-

TRAIANVS ortus rome cuius antiq. fuere Hispani Op-
timus fuit omniū augustorū sūme iustitie clemētie &
ciuitatis. Qui uir diuin' mirabili uirtute & felicitate Ro-
manū Impiū satis īfirmatum mag. ampliauit. Vixit. An.
lxxij. Mensibz viij & quatuor diebz. Impauit. An. xvij.

HISA 400 249

Mensibz sex. & mortuus est ex fluxu Ventris. :-

ADRIANVS ut scribit Spartianus nat⁹ ex consubrimo Traiani filius adoptiuus eius fuit cuius maiores fuerunt in italia temporibz Scipionis siue Scipionū. Vir magne scie⁹ maxime eloquentie nūc crudelis nūc clemēs. Qui plus percurit prouincias Romani Imperij q^{uam} alius Impator. Adrian⁹ uite tedio afflictus petebat occidi & mortuus ē An^o etatis. Lxxij. Mensibz v. cū Impasset Anⁱ. xxi. mensibz. xi. :-

ANTONINVS. PIVS. Gener Adriani & f. Adopti⁹ Vir forma pulcher Insignis igenio & eloquio magne literature moderatissim⁹ benignissimus. Qui. R. Imperauit pl⁹ studuit cōseruare q^{uod} ampliare. Habēs i ore illud scipionis. Malo vnū ciuē seruare q^{uam} mille hostes occidere. ANTONINVS perijt An^o lxx. Impauit. Anⁱ. xxij. mortuus est ex febre & q^{uasi} dormiens. :-

ANTONINVS uerus gener sⁱ succedit ei i Imperio cū lucio frater suo Isti duo quidem frēs simul uocati sūt. Aug. iste uero sapientissime celauit & suportant uicia frīs sⁱu regnauit secū xi. Anis fuit. N. magn⁹ p^{ro}phus s^{an}ctitate uite oibz prepotēd⁹ nūq^{uam} mutuas uultū. q^{uod} Vir tante uirtutis poterat dici felix si vxore faustina & f. comodū nō habuisset. Impauit. Anⁱ. xvij. Vixit. Lxi. & mortuus est ex mōbe. :-

ANTONINVS Comodes. f. Veri paternaz⁹ uirtutū hostis crudelis luxuriosus. Sui apueritia fuit toto corpore omni turpitudine fedatus. Trecentas meretrices & totide pulcros pulcros pueros in palatio hās Infamator oīm & ab oibz ifamat⁹ fortis

solū impugnis bestiis. Comode oibus incomode cū Imperas-
set xiiij. Annis strangulatus fuit cū magno comode omium. :-

PERTINAX factus imperator man^{te} senatus fuit
gener ignobilis ex patre libertino. Sed moribz nobilis,
senex uenerabil^{is} temperat^{us} g^{er}arius uis comode Reputatus
est auarus dilect^{us} pplo militibz odiosus. Vnde occisus est
amilitibz i domo sua opa Juliani. Vixit aut. An. lx. & vi. me-
sibz. Impauit mē^{et}sibz vi. xx. diebus. :-

IULIANVS. didius post pertinacē assumpsit Imperiū.
Qui fuit nepos Juliani magni iuriscōsulti quod ma-
gis nobilitauit eū cui antiq^{ue} fuerūt de mediolano. Julian^{us}
fuit pcissimus hominū miserrime uiuens unde odiosus
populo desertus ab omibz priuat^{is} Impio auctoritate senatu
& in palatio occisus uixit An. xlii. mensibz. iij. Impauit
Mensibz duo. :-

SEVERVS. solus in numero principū fuit exaffric^{us}.
Qui uir fortis magna bella gessit terribil^{is} senatui
& populo s^{ed} militibz amabilis. qui maius stipendiū dedit
q^{uam} alius Impator. Hic tantū hañone reliquit i morte q^{uod}
sufficere poterat Viri. viij. Anis dando. lxx. milia mo-
dioz in die de quo dixit senatus Vixit anis lxxxviii
mortuus est in brittania. Cum impasset Anis xvij. :-

BASSIANVS. f. Seueri dict^{us} Antoninus Caracallus
successit patrē in Imperiū. hasperior eo luxuriosus
multū. Qui papinianū magnū uiris g^{er}sultū trucidare fe-
cit. Ima reprēdebat eū q^{uod} duxerat Juliā nouercā suam in

Vxorē hic Imp Anis. q̄ vi & uccisus est apud Carras iſi-
dus macrini preſecti Anno etatis xliij. & tribz diebz. -

MACRINVS. occiſo baſſiano arripuit imperiū homo
om̄um vitioz. Viliffime natus & uiliſſimus ſeruus
ſubcomode. Qui uoluit uocari. Antoninus quia nullus Ver-
uel bonus Videbatur. Imp tūc ſine tali nomine fuit cru-
delis ſanguinari. Inuentor nouarū mortū ſz poſt annū
ſui Imperij occiſus fuit apud Anthiochiam ab heliogabalo.

HELIOS. Helioabalus reputatus filius Baſſiani ex ſemi-
ramia vulgatiſſima meretrice ad cuius uoluntatem
fecit om̄ia turpia Impurius om̄i beſtia. occiſus ē gūratice
militū & de iectus in coadā ſtercoraria. & mater cū eo digniſ-
ſima tali filio luxurioſo prodigo ebriſo. Qui nō eſt nomi-
natus homo ſz Vppapa fediffima Impauit Anis tribus. -

ALEXANDER. f. Varij Conſubrinus Eliogabali ex ma-
mea muliere xpianiffima accepit Imperiū adreme-
dū generis humani quuuenis uirtuoſiſſimū purgatis ſordibz
Helioabali. R. P. ſalubriter gubernauit oſilio Vlpiani. Qui
fuit legalis Scie princeps. Habuit Alexander om̄es dotes
uere & fortūa & uita bonoz Principū metce ſcripſit. Vixit
An. xxxviii. Meſibz tribz. debz vii. Impauit xiiij. Occiſus eſt
ingallia Amilitibz opa Maximiani q̄ i digniſſimū uifum
eſt. Nā om̄es boni principes ut plurimū bene mortui ſūt
& mali male. -

MASSIMIANVS Natus de regione Tracie ex patre &
matre barbaris ſine auctoritate ſenatus Amilitibz

Appellatus est. Aug. q. fuit magnus ut gigas fortissim⁹ ferus
& asp⁹ supbus. Nullum animal crudelius fuit ī terris. Vnde
milites in affrica fecerūt imperatōre gordianū senē grauis-
simū. Sed maximin⁹ occiso gordiano filio eius Iuene-
veniebat q̄ Romam fulminās. **SENATVS** teritus fecit tres
Imperatores oīa eū. s. pupienum Albinū & gordianū par-
uulum nepotē gordiani senis. Maximian⁹ ap⁹ aquilegeam oc-
cīsus ē Amilitibz cū. f. suo cū imperass⁹. An. iij. & iij. diebz.

GORDIANVS. Tertius qui appellat⁹ est. Aug. A senatu
cum Pupieno & albino illis occis⁹ fraude militū qui
imperauerūt duobz mēibz solis tenuit imp. Valde puer cui
nihil deficiebat nisi etas Amabilis & graciosus. Hic cū bellia
feliciter gereret ī oriente consilio musichei soceri sui Viri prude-
tissimi. Interfectus fuit amilitibz fraude Philippi Arabis di-
centis q. puer nesciebat regere Imperiū. Imp. An. Vi. :-

PHILIPVS de Arabia post Gordianū factus Imp. Philip-
pū. f. fecit particeps Regni qui de uili gnē nat⁹ supbe
Imp. Anis. vii. & nihil laudabile fecit. Nisi q. fuit p⁹mus Imp.
xpianus & ambo īterfecti sūt tumultu militari fraude decij
Pater verone. **F.** Rome & hīc iūo q. omīs Aug. est Caesar. S⁹
nō est quersō Nā Caesar ē electus a principe uel exercitu
Aug. uero cōfirmatus a senatu. :-

DECVS de Panonia natus vir industria militari strenuus
occis⁹ philippis inuasit. Imp. q. tenuit Anis. t⁹z & ipe
cum filio quem Caesare fecerat occisus est ī medio barbaroz
Cum bello parerēt. q̄. Cuihanū q̄ ī messia rebellauerat. Crudelis

fuit cōtra xpianos: —

GALLVS. Ostilianus p' morte decioꝝ successit in Imperio
cū filio suo Volusiano q' tenuit An. iix duobz quo t'pore
p'secutione fecerūt in xpianos & pestis pessima g'nali fuit ubiqz.

VALERIANVS ab exercitu appellatus est Aug. Volente
p'p'o & gaudente senatu quia vir nobilis fuit sangui-
ne scia clarus eloquentia gloriosus & i'felicissim' oim. Nā
capt' a Rege p'saz i'miscā seruitute g'senuit substines sēp
integro Regem cū ascenderet equum. Hic uixit Anis Lxx.
Imp. SEX. : —

GALENVS. F. Valeriani q' iā erat Caesar fact' est Aug.
A senatu loco p'is q' luxuriosus marcen' occio totū dedit
se uoluptatibz neglecto p're & impio unde xxx. Tirani i'ua-
serūt Impūi fuit tam poeta clarus. Unde cū celebret semel
nuptias tenens sponsū & sponsam p'manus dixit istos mi-
rabiles uersus. Ite simul p'ueri pariter sudate medullis.
Oimibz iter uos nō murmura urā columbe. Brachia nō
edere nō uincant oscula cōche. Impauit aut Anis. xii

CLAUDIVS. Secūdus Impator fact' de uoluntate senat'
dicitur habuisse bona oim principum sicut uirtu-
tem traiani pietatem Antonini prudentiā Augusti. Hic
uictis feliciter gothis mortuus ex infirmitate familiari. Vir-
tutibz Anis Quo mortuo Quintili' frater ei' vir optimus Imp-
tenuit solū xviij diebz & occisus est. : —

MVRELANVS natus ex paruīs parentibz barbaris
fuit vir fortissim' & in omi g'ne armēz exercitat'

apueritia qui mag^a bella gessit ī oriēte & muros Urbis plus
amplauit q^u aliquis ante uel postea sed clemētia nō hūit
que principū p^{ri}ma uirtus est Triumphus ei^{us} fuit gloriosis-
simus. Nam Zenobiā magnanimā mulierē que ma-
gnifice Vendicaueāt sibi Siria duxit ante carrū triū-
phalem ligatā multis aureis catenis. Impauit An. V.
mensibz. VI. occisus fraude notarij sui apud. Bisantium.

TACITVS vir consularis senex & grauis factus est
Imp. cum sumā cōcordia & longa multū deliberati-
ōnē senatus & populi ī spatio sex mensū. Temperat^{us} sobri^{us}
lectiōne librorū delectatus. Nō fecit mag^a p^{ro}p^{ri}etatis bre-
uitatē quia tantū sex mētibz Imp. & morbo perijt.

FLORIANVS frater eius sibi simul. imp. tenuit duo-
bus mētibz & occisus est ī sidys militū ī uidia.

PROBUS de Panōnia oriundus de ciuitate sirini-
ensi nobiliori matre. Qui uere probz iudicio omz
bonoz factus. imp. R. P. quetissimā & securissimā red-
didit. Nobilissim^{us} & tutibz clarus sub magnis ducibus
Valeriano Aureliano, Claudio, multa ex mag^a bella fe-
liciter & probiter fecit. Terroz barbaroz Ideo finaliter
occisus est amilitibz apud sirinū quia nimis eos gra-
uabat prelijs & laboribz. An^{no}. Imperij. Quinto.

CHARVS ROMANVS uel mediolanensis uisus
est militibz dignus imperio p^{ro} mortem probi &
tū mediū fuit inter principes bonos & malos. Hic cap-
ta ciuitate cartaz ī p^{ro}p^{ri}ia longius procedens cū exer-

6
citu fulminatus est cum Imperasset. An. duobus Clarius
huit duos. F. Caesares, quorum minor numerianus magnus
orator & poeta sine pari tempore suo occisus est prodicione
Apri saceris sui, qui volebat occupari imperium. Maior autem
Carinus nomine cotaminatissimus omnium. Victus & occisus est adiodiciana: —

DIOCLEIANVS cum bonus princeps quereretur occiso nu-
meriano. consensu omnium appellatus est Aug. vii. magna-
nimus prudens altius consilij. Qui dicebat boni cautus optimus
uenditus imperator cum autem solus libere imparet subito or-
tus magnis bellis dioclicianus fecit Augustum Massimianum
quem a principio fecerat Caesarem & elegit Caesares constanti-
um patrem magni constantini & galerium. Post magis bellorum
Victorias dioclicianus senex reduxit se primus ad uitam
Primatam apud salonas Civitatem dalmacie patriam suam
& Maximianus coactus ab eo idem fecit apud mediolanum.
Et dioclicianus in Oriente & maximianus in occidente, cru-
delius persecutus christianos quam Valerianus Aurelianus decius
& ceteri. dioclicianus venenum bibit. Anno etatis lxxvij cum
Imperasset Annus **DECEM**. : —

CONSTANTIUS. ET GALERIVS. Caesares facti. Aug.
diuiserunt Imperium inter se. Nam Constantius
contentus gallia & iberia, ceteras provincias collegit ces-
sit Constantius ex patre eutropio nobili. Rex fuit opti-
me consilij & civilitatis omnibus amabilis & venerabilis
Qui mortuus est in brittania Anno principatus sui
xiiij. Relicto filio Constantino ex **HELENA**. : —

GALERIVS. cum Imperator in Illirico Milites pretor-
um Rome fecerunt. Imp. Massencium. f. maximian.
Contra quem Galerius queridam misit severum qui cum incredi-
bili multitudine obsedit Romam. Et tam proditione suorum
Victus a Massencio fugiens occisus est & Massencius co-
firmatus in Imp factus est scilicet Tyrannus. Galerius vero
propter multa mala quae fecerat in christianos dum pararetur venire
in Italiam morbo fastidiedo putrefactus cum vermes inces-
sabiliter emittere de corpore cruciatus in patiens se manu
sua interfecit Anno Impii. x. Impavit solus Annis. **DVOBVS**

CONSTANTINVS. MAGNVS. Constancij. f. omni
virtute refugens optimus princeps comperendus Ro-
gatus a Senatu & P. R. ut ciues suos liberare de servitu-
te crudelissime bestie massencij convocato licinio qui im-
pabat in Hispania cum magno apparatu belli venit contra mas-
sencium quem magis proelio vicit & massencius fugiens suf-
focatus est in tiberi. Constantinus cum magis gloria intrauit
Vrbem. Postea licinium. s. rebellem sepe victum tandem occidit
fecit. Constantinus omnium victor ecclesiam Romanam refor-
mauit & fidem christianam confirmavit Sedem Imperij
transiit in greciam Vbi fecit secundam Romam Constanti-
nus cum magis virtute & fortuna prospera Impavit Annis
xxx. mensibus decem diebus xi. Vixit Annis. lxxvi. & mortuus
est feliciter. :-

CONSTANS. ET CONSTANCIVS. f. Constantini
occiso fratre eorum Constantino Tenuerunt ambo Imp.

Constans prauus Arianus persecutus est catholicos. Sz post
multa prelia gesta cōtra persas factus omnibz intolerabilis
occisus est Anno Impij. xvij. etatis uero. xxx. :-

CONSTANCIVS post frem solus tenuit. Imperiū
An. vi. Vir temperat⁹ & placidus quā uis Ariannus
Hic Julianū consanguineū suū fecit Caesarem & sororium
& misit in gallias q̄ elatus victoria inuasit impiū in Ita-
lia Constancio occupato bellis ptoz. Constancius rediēs
contra eum mortuus est in uia Anō etatis xlv. :-

IULIANVS successit solus in Imperio Vir liberalis hēte-
ratus eloquens memoriosus cupidus glōe fuit tam
ingratus oīa Constācium & pfidus q̄t fidē Unde uo-
cat est apostata. Iulia solus p̄ Constanciū recessit a fide
xpiana & hodie hūit xpianos quibz iterdixit offia & stu-
dia sciāz. Julian⁹ uixit An. xxxv. Impauit Anō vno mē-
bus viij. Transfixus thēlo īdeserto pthie ab vno milite. Ignoto. :-

IOVINIANVS de Panonia oriundus elect⁹ est Imp.
ab exercitu Juliani q̄ corpore pulcher letus animo sci-
entiat⁹ largus. Exercit⁹ quē Julianū fecerat paganū fecit
xpianū & reduxit saluum expicolo mag⁹. Mortuus est
viij. mēse Impij. Etatis eius xxxij. Anno. :-

VALENTINIANVS de Panonia q̄ recesserat a Juliano
quia uerus xpianus erat fact⁹ est Imp. amilitibus
uolens. Vir pulcher prudens probus simul Hadriano &
Aureliano q̄ fratrem suū ualentem & gracianum. f.
Fecit ~~augustos~~. Hic Princeps pfectus post multa bella

mortuus est subita sanguinis effusione Anno Imp. xi. etatis
lv. Quo mortuo ualens tenuit. Imp. in oriente & gratian^{us}
in occidente:—

VALENS. IMP. in oriente tanq^{ue} Arianus psecut^{us} est
xpianos catholicos sicut fac^{ere} temptauerat Viue
te fratre. Vnde precepit vt monaci militaret. Sed ifili
cissime bellum gerens cu gothis p^{er}dito exercitu ipe uul
nerat^{us} sagipta fugiens in uilem casam uiuus crematus
est in Ionee cu impass^{us} q^{ui} quatuor Annis. :—

GRACIANVS post morte Patruⁱ Imp. vi. Annis. qui
iuuenis gratus catholic^{us} & fidelis gra alamanonos
feliciter pugnauit sub que Italia tota recessit a pfida
Arianor^{um}. Gracianus videns multas gentes ifestas
R^{ex}. Imp. elegit in Imp. Theodosium orientis inptib^{us} Qui
uir Nobilissim^{us}. Hispanus xxxiij. Anor^{um} tartaros crude
les debellauit & ceteris hostib^{us} ceciliatis gloriosus fuit
apud Bisantium siue Constantinopolim. :—

VALENTINIANVS secundus. f. Gratiani. Imp. in
occidente Theodosio impante in oriente. ISTE. Vir
bonus expulsus est de gallia Amaximo Tirano Theodosi
us thirannum potentem cu p^{ro}uo apparatu feliciter vi
cit Apud Aqlegiam & captum decapitauit. Valentinian^{us}
restitut^{us} in reg^{em} occidentis cum ipace regnaret strangu
lat^{us} e apud Vienna fraude Arlogasta comitis sui cum.
Imperasset Annis. viij. :—

THEODOSIVS. Magnus cum iam imperasset annis

8
xiiij. cum gratiano & Valentiniano fratribz solus remansit
in Impio Anis tribz in oriente & occidente Iste fuit optimus
Impatorū xpianoz similis. Traiano a quo origine traxit de
quo mirabile Laudē facit Ambrosius cui auxilio expulit
Arianos de mediolano Theodosius contra Eugenium qui sur-
pabat Imperiū in galliis confidens Virtute xpi illius auxi-
lio suppliciter inuocato. In alpiis ruit in prelium. Et subi-
to orta ui uentoz cū crudeli tempestate q̄ hostes Theo-
dosius uictō cū parua suorum cede Eugenium captum
interfecit de qua re memoriam facit Claudianus floren-
tinus poeta paganus Vt refert Augustinus de ci. dei.
Theodosius An̄e natiuitatis. i. feliciter mortuus est
apud mediolanū Relictis Aug. duobz. f. suis. —

MARCADIUS & Honorius Archadius successit pat̄
Theodosio ī Imp. orientis. Honori⁹ in Imp. occidentis
Ambo Viri boni nō degenerans a patre Anno. x. Impij eoz
Radagaisus rex gothoz cū infinita multitudine barba-
roz Misericorditer uict⁹ a Romanis fame & frigore occisus
est Rome suis more pecudū Venditis. Archadius Anno
Impij. xiiij. mortuus est apud Constantinopolim Relicto.
f. suo Theodosio. in Imp. orientis. —

HONORIUS qui iam xiiij. annis Imperauerat cū f.
suo postea impauit cū Theodosio minor An. xv. Sub
quorum. Imp. Alaricus Rex gothoz cepit Romā cū furore
& spoliauit parcens fugientibz ad templa sanctoz Subi-
sto Honorio multa bella ciuilia & externa terminata

sunt in occidente cum modico sanguine Ipe. q̄. occisus est Rome
sine filijs. . . .

THEODOSIVS Junior. F. Archadij mortuo Honorio regna-
uit in oriente Annis xxvij. Cum iam post mortem patris
regnasset An. xij. & cū patre vivente An. viij. Hic valentinianū
cōsubinū suū fecit Aug. & generū suū, q̄ in occidente regna-
uit xxv. An. t̄p̄e istius theodosij Cartago crudeli capta est
Agreusico rege Vandalorum Iua Roma ab alarico Quia gense-
ricus nō p̄perit ecclij. Theodosius mortuus est apud Consta-
tinopolim cū patre suo Archadio Augusto. : -

VALENTINIANVS Ertius In occidente tenuit Imp
An. v. post mortē Theodosij cum quo impera. An.
xxx. & Marcian⁹ successit Theodosio. tēpore isto Athilla ille
potens & terribilis ē multis regibz & gentibz barbaris de pan-
nonia Venies in Italia crudeliter afflixit provinciā & Lombar-
diā Venetiāq. Aquilegia p̄ cūsa et tūc facta est ciuitas Ve-
netiarū a fugietibz seutia Athile. Valentinianus timor vel
invidia occidit eceum ducem bellicosissimū R exercitus
ī gallia qui solū fuerat victor Athile. cū mōte runt Impiū
& salus occidentis Et ip̄e Valentinian⁹ Anno sequenti occisus
est Rome ab uno milite Ecclij. cum iam An. xxx. Rexisset
Imperium. : -

MARCIVS. qui iam v. annis Imperauerat cū Valenti-
niano p̄ mortē cuius Impavit. An. ij. quo t̄p̄e Geuse-
ricus Rex vandallorū Veniens ex affrica cū mauris cepit Romā
& rapaciter expoliavit similiter Capuā cū Campania. Marci-

anus uō. An. vii. sui imperij occisus est. iuratore suoz apud
CONSTANTINOPOLIM.:—

LEO in constantinopolim Inuasit. Imp. Qui Leone filium
 fecit cōsortem regni oriental' q' tpre Impium occiden-
 tis amultis laceratum ē. Nam quidā maioranus inuasit
 Imp. apud Rauennā Et ita alij multi. Rauenna. N. poten-
 tissima cat tpre gothoz. Leo mortuus est Anno. Imp.
 xvij in **ORIENTE**.:—

ZENO. IMP. Leonis gener successit illi i Imp. Iuo
 tpre Odouacer ueniens cū forti exercitus uel ultis
 finibz pannonie obtinuit regnū rome cū tota Italia. q' cū
 tenuisset xiiij annos. Theodoric' rex gothoz de grecia Ve-
 niens aī auctoritate Zenonis Vir extremūssim' Victo Odo-
 uacre obtinuit Romā cū tota Italia Zeno in grecia cum
 Impasse Annis x. mortuus est similis papirio cursori
 in Velocitate pedum.:-

MNASTASIUS post Zenonem adept' est imperiū
 qui factus hereticus ptinax cū nō posse reuoca-
 ri ad sanam fidē Iusto iudicio dei fulmine percussus perijt
 Anno. Imp. sui. xvij. Iuo tpre Theodoricus gloriose regna-
 uit in Italia que Regnauit circa. xl. Annos.:-

IUSTINVS. MAIOR, successit. Anastasio qui Vir
 catholicus & pius in partibz orietis omni studio
 nomen Arianoz q'rebat extinguere sed Theodoricus
 minat' ē. & nisi nisi ipe restitueret arianos, ipe in Ita-
 lia omes pplos gladio necaret. Iustinus ex cōpassione

glosa sup plemu
signationem dicit
fuisse filium Justinianum
et allegat 13. u.
e. est et aliud in
fi. d. donationibz
ubi notat Imp.
Justinianum. Justinianum
patrem suum
legit. in in decre
et constantin
fuisse ex genere
ut in Capitulo ab
eo libro. h. d.

Arianos in pace dimisit. Et ipse cum Imperasset annis
xi. in pace quieuit Constantinopoli. :-

IUSTINIANVS. Justiniani sororis. f. successit illi
in Imp. Qui Iustissimus Princeps. R. imperium
armis & legibus reparauit. Nam p belisaium Virum
bellicosissimum debellauit persas qui inuasunt fi-
nes romanos. Affrica liberauit de manibz Vandaloz
& Italiam de manibz gothoz. Vbi Neapolim recepta-
tem gothos ea terminauit nulli parcens. Postea Har-
seus Eunu Iterum Romam Liberauit de manibz
Tocille Regis gothoru. Que Interfecit Justinianus le-
ges romanas mirabili breuitate reformauit q mor-
tuis est feliciter cu imperasset annis xxxvii. :-

IUSTINVS. Minor nepos Justiniani successit
ei in Imp. Qui fuit ho auarus Rapax Impius
& hereticus. pp & Narseus qui p inuidia fuerat
illi accusat hodie & timor Auguste que minabat
reducere eum int mulieres fecit uenire longobardos
de panonia in Italia. Qui ceperunt mediolanum papia
& q tota lombardia. Justinus cum impasset annis
xii. alienatus est mortuus relicto Tiberio Caesare
TIBERIVS. TERCIVS. successit Justino in Imp
qui fuit recte contrarius illi vir larg impauper
xpianus Pfectus sapiens lustrus. Qui Tesauo iustini
male acquisitos bene paupibz erogauit & de spsis ma-
gnam Preda hnt Tiberius moriens reliqt hrdem.

10
Impij Mauriciū / data sibi. f. in Vxor cum Impasse An. vi.

MAVRICIVS. Gener. Ti. prim' a grecis hūit Imp. Vir
utilis Rei. P. t'pore cuius magnū diluvium fuit
in Italia apud urbē & Veronā. Mauricius Anō vii. Imp.
occisus est cū duobz. f. atorace. :-

FOCAX occisor Mauriciū & filioz obtinuit Imp.
& prim' obtinuit vt Romana ecclia caput eet om-
nium eccliaz / cū prius Cōstantinopolitana se nomina-
rent Focax / cū Impasse. An. v. priuat' est iuta & impio
ab Archadio q regebat Affricā. :-

HERACLIVS. Successit Phoce in Imp. cū suis. f. & cō-
stantino secūdo ex illa familia qrum tempore Ma-
chomet' Pestilentissimus draco in Arabia fecit sectas
suas ab oriente in occidentem suum Venenū disceminas
cū pessima desolatione fidei xpiane. Heraclius fact'
mortuus ē Anno Imperij xxxi. :-

CONSTANTINVS. tercius cū frē iur suscepit
impij. q crudel' & raptor Veniens in Italiā Ro-
mam spoliauit de suis oibz ornamentis / de inde in Si-
ciliam psex Annos fecit crudelitates in auditis &
rapinas. Ibi tandē assius occisus est i balneo cum -
Regnasset Annis xxvii. :-

CONSTANTINVS. quart'. f. superiori sue cessit illi -
in impio / qui iur bonus & catholicus multū gfr-
mauit fidē christianā gtra hereticos / & mortuus est in
pace cū regnasset Annis. xxvi. :-

IUSTINIANVS secundus filius Constantini quarti de domo familia Erachoz successit ei q liberavit Africa de manu Saracenoꝝ fuit tm scismaticus & in festus populo Romano. Impavit anis .x. Et hic nota q omnes principes usq ad Karolū magnū fuerūt de stirpe eius post mortē Erady.

LEO secundus expulit Iustinianū predictū de regno quē relegavit ī pōto & impavit tribz Annis & regnū perdidit ut statī dicet:—

TIBERIVS tertius insurgēs contra Leonē arripuit regnū ei quē tenuit in custodia toto tpre q impavit. An. vi.

IUSTINIANVS secundus q relegat⁹ fuerat Leone secūdo recuperavit impū & continuo iugulari fecit impubli co Leone. q expulerat eū & Tiberiū q innaserat impū Leonis & multa magnifice fecit sed q eū qdē philippicus relegatus creatus impator ab exercitu apud cōstantinopolī uicit & occidit ipm Iustinianū cū impasset An. vi. cū filio suo Tiberio:—

PHILIPPICVS dict⁹ bardanus succedēs Justiniano a se occiso priuat⁹ est regno & oculis ab Anastasio cū regnas set annis & mensibz sex. q fautor fuit hereticoꝝ:—

ANASTAXIVS scds Athenis priuato uita filippico tenuit impū s exercitus ei⁹ elegit Theodosiū in impatore licet iuitū a nō tertio impū ei cū esset fauētor catolicoꝝ:—

THEODOSIVS tertius factus impator a militibz Anastasiū graui prelio uicit. quē captū fecit fieri sacerdotē. Ipse uero capthlicoꝝ amicus Impavit Anno Vno:—

LEO tertius successit ī Imperio q Constantina filium

fecit consortē regni quo tēpre cōstantinopolim fuit longa ob-
sidione miserabiliter afflicta, a saracenis, hic Leo prauus
fuit, qui imagines scē Marie & scōz i publico fecit igne
cremeri. & tñ impauit annis xxv.

CONSTANTINVS Quintus Leonis predictis
filius peior patre dictus est psecutor ecclie, qui
multos monachos & uere catholicos occidit uacans impie
magicis & tñ regnauit annis xxv. Quo tēpre Pipinus uicit
in Italia Astulfum regē longobardoz. :-

LEO. Quartus Constantini quinti filius impauit
i oriente post eū anis quq. dignus patre suo succēdes
in vicis. :-

CONSTANTINVS sextus Leonis filius impauit
cū matre hyēne qui post matre priuata impio re-
gnauit solus. v. Annis. Mater uō cecauit filiū & sola regna-
uit. v. Annis. Et tunc impiū romanū qd fuerat in oriēte
a primo Constantino usq. ad istū ultimū terminatū est
Nam facta ē diuisio impij, ut impiū occidentale diceret
Romanoz. & orientale grecoz. & impiū Romanū transi-
uit francos. Et nota. :-

KAROLVS magnus Pipini filius uicto Desiderio Rege
longobardoz in Italia apud Papiam ueniēs Romā
electus est Impator a Senatu & populo Romano. & cōfir-
matus a sūme pontifice quia adiutor erat ecclie & quia
femina praua impabat in oriente hic fuit optimus pri-
ceps xpianoz, qui terrā sanctā occupatā a Saracenis

recuperavit in oriente & occidente totā hispaniā libera-
vit a manibz eoz maximus pugil fidei & ecclie Roman.
& protector fidei xpiane. Karolus iunxit anis Lxxi. & mo-
tuus ē feliciter cū regnasset sup frācos anis xlvij. &
et passeret annis xiiij.

L **VDOVICVS** pius Karoli magni filius successit
patri in imperio supatis duobus fratribz suis hic
fuit vir iustus sed plus clemens & temperat⁹ ultra om̄s
patiens nullis uicibilis malis qui uiuēte patre cū regna-
ret & post mortē cū imparet multa magnifice gessit de-
uotissim⁹ xpianus nō dissimilis patri. Vixit anis lxxij.
Impauit Annis. xxv. :-

L **EOCTARIVS** Ludoui primi filius impiū arripuit
nō faciens regni parte fratribz suis secūdu or-
dinatā diuisionē patris. Vnde contractis uiribz cum
maudita strage francoz pace facta Loctarius impauit
in Italia. hic anno impy sui quintodecimo diuiso filiis
regno factus ē monachus & mortuus est feliciter qui
fuerat uolentus in uita. :-

L **VDOVICVS** secundus Loctary impatoris mona-
ci filius Impauit annis xxi qui siue tristis siue
infelix bellū habuit cū fratre suo crudeliter regnate
sup francos & tūpiter uictus est & nihil magnificum
gerens mortuus est in Italia & uidetur sepultus Me-
diolano. Et dicitur sapiēter & pacifice rexisse Italiam. :-

R **AROLVS** secundus dictus caluus filius ludo-

uici pii patris. Ludouici frater & frater Loctary suc-
cessit Ludouico secundo in impio uir lepore timidi-
fugere q̄ fugare paratior dictus ē grossus uel simplex
qui multa monasteria fabricari fecit & ditauit Vene-
ne extint⁹ est cum impasset anno uno & mensibus viij.

KAROLVS iunior nomine tertius Ludouici ger-
manoz regis filius & nepos eiusde Karoli cal-
ui impiū Italię obtinuit Galliā & Germaniā posse-
dit pacifice Robertū ducē Normandię uictū de sa-
cro fonte leuauit & filiā dedit sibi in uxore hic ne
anno impij duodecimo deficiens aīo & corpore repu-
gnatus est a magnatibz regni Arnulfo fco impator
Etipe Karolus mortuus est Anno sequenti.

ARNULFVS ex Karoloꝝ progenie filius Karoli
regis cōsanguineis sui. Hic normandos mira-
bili cede deleuit Romā cepit tande longa egritudi-
ne dissolutus a pediculis rosus est sic felix prelio. mfe-
lix morbo perijt anno impij sui. xj.

LUDOVICVS tertius Arnulfi filius successit patri
in impio quod tenuit annis. x. nō feliciore patre.
Nam sub eo defecit impiū de progenie Karoloꝝ cum
nō uiuaret eccliam more maioꝝ cōtra Logumbaros
infestantes eccliam diuisum est impiū. q̄ aliq̄ impe-
trauerūt in Italia sicut quatuor Berengary. Aliq̄
in Alamania sicut Conradus Henricus usq̄ ad Ot-
tone primū q̄ utrobq̄ impauit Ludouicus p̄secut⁹

Berengariū in Italia captus apud Veronā cecatus dicitur cum imperasset Annis. x.

BERENGARIVS primus impante Ludouico tertio impauit in Italia tamen anis iij. hic fuit uir prudens & strenuus in armis q bellū cū Romanis gessit.:-

CORRADVS Alamānus successit Ludouico tertio in impio sed nec ipse puenit ad benedictionem in Italiam ideo nō ponitur inter principes. Vir tū sapiens fortis fuit & uictor. Hic impauit annis. vii. & mories corā principibz regni designauit Regē henricum filium Ottonis ducis Saxonum.:-

BERENGARIS secundus imperauit annis. viii. in Italia.:-

HENRICVS post Conradū impauit in Alamaniam anis. xvii. uir bonus & simplex qui genuit Ottonem primū. Et henricus nō computatur inter impatores quia nō regnauit in Italia nec coronat⁹ a papa quia uir pacificus nullā opam dedit ut Italiā de manibz tyrannoz liberaret.:-

BERENGARIVS tertius tpre prefati Henrici impauit Italicis anis. vii. sub quo magnū scisma fuit in Italia. Nā vgo rex Longobardoz imo borgondioz inuitatus ab italicis pugnauit cū Berengario & uictor Regnū Italie tenuit tribus annis & relict⁹ Loctario filio rediuit in galliam.:-

LOCTARIVS vgonis borgondiesis filius imp. Italia anis. ii. ^{bus}.:-

BERENGARIUS quartus post Lotharium regnavit annis. xij. cum Alberto filio suo apud Mediolanum iste vir ferox nimis tyrannice premebat Italiam sed finaliter uictus ab Othone primo mortuus est in exilio in alamania & filius in Corsica. Et nota quod omnes a Berengario primo usque ad istum ultimum non videntur posse dici vere nec proprie Imperatores. :-

OTHO primus henrici filius ex germanorum gente primus ex theotonicis solus obtinuit regnum occidentis. Et post eum soli theotonicis imperaverunt usque in presentis tempora. hic vir probus & potens filiter reformavit Italiam spiritualiter & temporaliter liberando ecclesiam a manibus Johannis papa. xij. qui turpiter tractabat eam. Otho imperavit annis xxxvj. secundum Sigisbertum. secundum alios annis. xij. & mortuus est senex valde relicto filio eiusdem nominis. :-

OTHO secundus primi filius successit illi in imperio & uirtute qui vir acer iarmis ingenio sagax Imperium feliciter confirmavit. Nam romanos proceres sepe rebelles uocatos ad conuiuium cinxit armatis & nocentes securi percussit. reliquos epulari iussit & imperavit Annis. viij.

OTHO tertius filius secundi successit ei in imperio de quo dictum est. Otho post otho regnavit tertius otho. hic fuit vir iustus & constantis qui Crescentium potentem Romanum in Castello sancti Angeli obsessum tandem post multa fecit decollari. Antipapam introductum per eum ludibrosissime tractavit. Ipse etiam uxorem suam fecit igne cremari quod falso accusauerat innocentem. Imperavit annis. xvij. Et mortuus sine liberis & Imperatores postea non per successionem sed per electionem facti sunt. :-

HENRICVS primus accepit imperium post Othone tertium. Bavarie

¶ Italia traxit de tyrannide Berengarii quarti qui impie premebat eam

dux fili. henrici ducis q. fuit nat. ex henrico frater primi Othonis
hic uir honestissim. multa bella p. spere gessit i. Germania &
Italia. Ardenu. q. electus erat rex a longobardis & Stephanu
Rege. Vngarie fecit christianu. cu. gēte sua opa sororis sue qua
dedit illi i. uxore impauit. annis. xxij. licet alij dicāt xij. Alij &
uocāt istu. henricu. secundu. qa. habent respectu. ad henricu.
supiore. finem suum sancte fecit. :-

CONRADVS primus nobilis dux ex gente francoz. uir
neptis supioris henrici puenit ad impium auctoritate
ipius henrici & opa electoz. qui strenuus ueniens i. Italiam
coronat. e. apud Mediolanu. & Roma. & filius terra i. conspectu
eius. s. tñ indignat. cōtra Archiepm. dñ. impugnaret Medi-
olanu. mortuus ē anno xv. impy. sui. Alij tñ dicūt q. impauit
Annis. xx.

HENRICVS secundus gener Conradi predicti filij adoptat.
Ab eo fuit hies patrimoniu. & impy. potius facto q.
ex proposito. hic fuit uir apt. impio. iocundus. letus bellator
qui uandalos subegit. sueuis Vngaros uicit. Pandulfu
Principe Capuanu. cepit. multa dabit paupibz. expulsis
ioculatoribz. a curia q. carus omnib. cū floreret impio
migravit a seculo. a. n. c. xvij. impy. relicto filio paruulo
sui nominis. :-

HENRICVS tertius secundi filius successit patri i. impio
Impius q. impauit. annis. l. inuidus glorie proboz
uiroz. ecclie. hostis & pp. multa mala gesta. eius fuit
electus Rodulfus dux Saxonu. contra eu. Que tñ

Henricus atrocissimo prelio uicit / & infelicē fine habuit / nā filius eius assumpta corona impij insurgēs cōtra eū inuasit ipm bello. Et pater Leody latens & paup mortuus est excommunicatus. :-

HENRICVS quartus tertij filius arripuit patrum Imperum sub colore succurrēdi ecclie & impio q̄ iura nē & hominū & tñ fuit hostis ecclie licet recōciliat⁹ quo tpre claruit inclita comitissa Matildis ī lombardia & Robertus Guiscardus in Sicilia. Hic henricus mortuus est sine liberis cū regnasset annis. xx. :-

LOCTARIVS quart⁹ qui & luctarius dictus est cū magno cōsensu & cōsilio dictus ē impator. Hic dux Saxonū sapiens & industris fuit antiquus deuotus ecclie / pollens diuitijs & uictorijs magnis impauit feliciter Annis. xi. :-

CONRADS secundus nepos Henrici quarti ex sorore q̄ impiū affectauerat ante Loctariū successit illi in impio / hic uir optimus passagium fecit collecta magna multitudine crucisignatorū & post aliq̄ prospere gesta uirtute magna / tñ cōsulet pressus inopia uictualium multa milia suoz amisit Et reuersus ī regnū obiit cū impasset annis. xv.

FEDERICVS primus nepos Conradi secūdi defuncto patre suo Romanū suscepit impiū / q̄ de nobilissima domo Sueue uocat⁹ ē Barbarussa Hic uir strenuissimus Mediolanū ciuitatē florentissimā cum

auxilio Papiensium, & multorum Lombardorum evertit. Sepe fuit
infestus ecclesie & Alexandrum papam persecutus apud Vene-
tias victus pacem fecit, tamen cum iussisset in subsidium terre sac-
te suffocatus est in quodam flumine Impavit magnifice. An. xxxvi.

HENRICVS quintus filius barbarus Impavit post
patrem qui fuit maritus Constantie magne filie
Guillelmi optimi Regis Sicilie sub cuius titulo insulam
cepit fuit strenuus & aspere more patris & aliquando infestus
ecclesie mortuus est in Sicilia & sepultus apud paner-
mum, relicto Federico filio infatulo & filippo fratre suo
ad gubernationem regni cum impasset Annis vii. &
mensibus. v. :-

OTHO Quartus dux Saxonie de functo henrico
electus & coronatus est impator, cum magno fauo-
re Lombardorum, sed continuo contra iuramentum iuratae
occupavit, contra quem electus est Federicus secus iuue-
nis cum auxilio filippi tertii regis francoz a quo tandem
debellatus mortuus est. Otho misere cum impasset annis
duobus idem non ponitur inter principes. :-

FEDERICVS secundus natus ex henrico quinto & osta-
tia monacha uetula, fuit potentissimus impator dominus
Italie Sicilie Sardinie yllirum & suevie Quo nullus ma-
ficentior tenuit Romanum imperium a Karolo magno
citra, fuit armorum strenuus, linguarum peritus, rigorosus,
luxoriosus, epicurus nihil curans vel credens nisi ipse
fuit Mallens fatalis Romane ecclesie cum multis pon-

18

tificib; bellū habuit precipue cū Gregorio Nono. Tan-
de uirtute Innocentij quarti Januensis excoīcatus uict'
& fugat' de Lombardia ē nec sibi proficere potuit po-
tentia. **E**gellini de Romano serpentis rapidi cōfederati
sui. Federicus uixit anis. lviij. impauit anis xxx. male
mortuus est in Regno Apulie in opido florentino pnte
solo manfredo ex filiis suis post cuius mortē uacauit
impiū circa annos. xxiiij. :-

CONRADVS filius Federici secundi electus adhuc
uiuente patre post morte eius regnauit anis q̄i duob;
s; Manfredus fr' ei' m̄ his uenenato Conrado tenuit reonū
Scilie magnifice annis. xiiij. Et Karolus senior uictor Man-
fredi & Conradini nepotis eius regnauit anis xvi. hic Cōra-
dus caruit impiali benedictione. Jde nō dicit' Imperator. :-

RODVLEVS comes de Anusberg gñe germanus post
longā uacationē Impij electus est rex Romanorū &
osfirmatus a Gregorius. i. fauorē terre sancte hic fuit uir
prudens in agendis i armis strenuus iust' deū timēs ciui-
lis & parcus & tñ licet regnauerit xx annis nunq̄ uisita-
uit Italia ut minabat' implicitus multis agendis i regō
Germanie. Nā regē Boemie diuite & potētē dedignāte
obedire s; durissīmo prelio quo occiso de dit filio pacē
& filio m suam in uxorem. :-

ADVLEVS comes de anasone gñe germanus in
Romanorū regē electus ē s; nō benedictionē nec
coronationē recepit i Italia hic fuit uir magnanim'

cōtā quē Albertus Rodolphi predicti filius insurgēs ipm
bello uicit Nam Adulfus magis uiribz q̄ osilio utens
occisus cū regnass& annis quatuor . . .

ALBERTVS dux Austrie Rodulphi filius uicto
& occiso Adulfo electus est in Romanoꝝ regē
ab electoribz & ab omifacio papa summo pecijt ueni
re ad benedictionē & coronationē cū Bonifacius
magnanim⁹ tyrann⁹ Sacerdotū respondit ipm indi
gnū impio qui occiderat proditorē dñm suū Adul
fum in prelio & tenēs coronā incapite & spatā ad
latus dixit. Ego sum Cesar tū postea orta grauissima
discordia int̄ Philippū regē francie & se cōfirmavit Al
bertū & uocauerat eū qñ ē hic Albertus cū repugnas
set anis x. interfectus est ab uno suo nepote filio fr̄is
cum exiret de nauī transito reno . . .

HENRICVS hoc noīe sextus gnē Germanus
parui⁹ comes de lucimburgo fr̄s ē impator
& ueniēs in Italiā coronat⁹ ē Rome cū difficultate
obstetēte sibi sapientissimo rege Roberto. Hic uir pru
dens iustus honestus catholicus dilectus oibz. Om
nibz sedatis solite discordijs Alamanie alto aīo dis
poneba reformare potētē Italiā ut sic ab illius redi
merēt terrā sanctā si fata pmisisset Et spabat dñs
oīum in breui cū magno fauore Lombardoz &
Tuscoꝝ s̄ Bononia & Florentiā cū quibusda alijs ob
mauerūt sibi. Vñ opa florentinoꝝ ut ifamia fuit

140
apud Boncōuētū Castellū Senaz optim⁹ Impator red-
dit aīam summo impatori. Cum impasset annis viij.
mēibz viij. & diebz xvij. uir nunq̄ elatus prosperitate
nunq̄ deiectus ad uersitate anno dñi m̄ ccc xij.:-

RAROLVS de Lucumburgo nepos Rⁱ magni He-
rici ex Johanne Bohemie rege factus impator
coronat⁹ ē Rome sine resistētia hic fuit uir peritus
līaz & multaz linguaz astutus sagax q̄ regnū Bo-
hemie optime reformauit. sed in Italia uictices ar-
pias pre se ferens loco aquilaz & bacho imolans nihil
memorable gessit. Nam cū maximo potetatu ueni-
ens opa & fauore Urbani Quinti terribilis oribus
primo apparuit. Sed cito cū magna pecunia sed
maiore infamia reuersus est ad patriam humilis
impator mortuus est senex cū impasset annis

VINCISLAUS Rⁱ Raroli filius inuēte adhuc
patre electus impator adhuc regnat. Hic iuue-
nis robustus uenator qd̄ facturus sit ignore
cū minetur se uenturū ad Italiam sed nō ueniat
precamur te si nō uincis laude patrē tuū q̄q̄ quid
inte speramus cū presentia primi cesaris uix suf-
ficeret cōpescenda mala quibus misera laceffatur
Italia temporibz tuis. Sic impia orbis celum uersat
ut illud quoddā potens ueneratū gentibz & Regi-
bz Romanū impiū prefiguratū in tibijs ferreis
cui nihil olim defuit nisi modicū orientis. Nunc

prodolor nil possideat nisi medicum occidentem: -

Finitus Libellus Augustalis continēs sub spendio bre-
uē descriptionē omnium Augustoz ad illustrē Ni-
cholaum Marchionem Etensem p magistrū Be-
neuētum de Rambaldis de Imola nec nō Bono-
men Cuiem: - Deo gratia AMEN: -

-i-

obre

li-

de-

mo-

HISA. 40 249

LIBER. AVGVSTALIS

OPTAS clarissime marchio heroicis cultor Virtutū posse
faciliter & cito internoscere bona & mala principū Roma
norū Vt utriūq. sine notato cautior fias emeriti inspecule ex
ploz parebo libens & calculatis more rem magnā breui ratio
ne Sumabo.

QVIA non modicū offert qmoditatis ad cognitionē rerū
gestarū presertim postq. uenit tēpus gratie quo rex u
niuersi & urbē & orbem totū adunam uoluit redigi monarchi
am. Nosce ānos quibz qsq. Principū imperauit nō pmodum nar
rantis s; potius numeratis singulos tēpora breuiter ymo tras
currētur per singam lucido cū sermone. Est aut. utilē presci
endū qd omēs hystoriarū scriptores catholici siue ī obsequi
um fidei siue ob aliam causam sicut OROSIVS in ormešta mū
di & alij plures īcipiūt de scriptiones a Caesare aug. quia
sub eo xpo nasci dignatus est Aquo incepit primitiua ecclia
uel quia diutius impauit & salubrius Rem. p. gubernauit.
Vnde uidentur uelle q. Gaius Cesar fuerit potius quidā pre
cursor Imperij sicut batista fuit precursor dñi. OMNES
ero gentiles hystorici incipiūt a Iulio Cesare sicut suetoni
& alij multi quos sequi itendo. Quia nō aliud q. uirtutē tra
dere posteris curauerūt.

PRIMVS. Igitur qui romanū arripuit imperiū fuit

x-rite

colorchecker CLASSIC

